

Inkluderende fellesskap for å forebygge utenforskap og bekymringsfullt fravær

14.09.2023

Hver grupper skriver inn sine svar under hvert spørsmål. Husk å skrive hvilken gruppe dere er.

OPPVEKST- OG VELFERDSAVDELINGEN, SFTL 11. SEPTEMBER 2023, 06:23 UTC

Gruppearbeid 1

Bord 7 og 11

Målet med denne sekvensen: sette i gang refleksjon omkring det dere har hørt – og relatere det til egen rolle og egen kommune/nettverk

Trykk på plusstegnet under hvert spørsmål og skriv gruppa sitt svar. Skriv gruppas navn som overskrift.

1. Hva var det som traff meg av det som har vært presentert av foreleserne så langt i dag?

Bord 10

Franck/Vaags: I barnehage: å få fram de gode eksemplene er svært viktige. Praksisnærhet kombinert med forskning er svært matnyttig for ansatte i bhg, sfo og skoler. "Du kjenner det på kroppen".

Gulbrandsen: Et eget ungdomspanel av ungdom med fraværproblemer er et godt innspill til å ta med til egen org. Det er en arena for å høre barn og unge.

Tidlig innsats og forebyggende arbeid gir både bedre resultater og ressursbruk.

Ingul: Gir bevissthet rundt fraværarbeid på alle nivå. Barnets stemme blir ikke hørt – hvordan være i dialog med dem det gjelder.

Vi venter og ser for lenge i dag.

Bord 6

- Barn er helt avhengig av at laget rundt barnet går dypt inn i de individuelle behovene for å lage gode nok systemer.
- Atferd er et språk som må leses av voksne.
- Vi må vurdere konteksten/miljøet til barnet.
- Barnets rett til opplæring. Læringspotensialet i alle hverdagssituasjoner i barnehagen må løftes opp, de ansatte må ha en forståelse og kompetanse som står i disse situasjonene. Tror at skolefravær starter allerede i barnehage.
- PPT trenger mer ressurser. Ikke nødvendigvis bemanningsnorm, men definerte krav til kompetanse som PP-tjenesten skal inneha.
- Hvordan kan vi benytte oss av det har hørt i dag i de tiltakene vi har i vår kommunene i dag. Vi lykkes ikke godt nok med forebyggende arbeid. Tidkrevende saker når dette blir et stort problem i.
- Skal vi lykkes må innsatsen treffe barnets behov; Manglende mestring og manglende opplevelse av inkludering.
- Se sammenhengen mellom individet og konteksten. Der ligger også vår største hindring i laget rundt barnet. Det at alle aktørene i laget har denne forståelsen.
- Inkludering som grunnleggende holdning og målsetting. Felles forståelse for alle, bruke tid så det når alle som jobber ute i barnehagen.
- Laget rundt barnet; det er lett at det jobbes sekvensielt.
- Barnehagens oppdrag er å jobbe med foreldrene slik at de ser konsekvensene av valg de tar.

Bord 2

Ivareta barnets/ elevens stemme.

Kompetanse nødvendig for å kunne hjelpe

Risikofaktorer, se og forstå er viktig.

Inkludering, holdning og målsetting.

God samhandling kreves for å lykkes.

Vi har mange "muligheter" som vi ikke benytter for å forebygge/ hindre fravær.

Gruppe 4:

Forelesninga om barnehage.

- Gjorde meg mer bevisst på min rolle som observatør i barnehagen.

- Roller/mønstre blir dannet allerede her og kan følge barnet gjennom barnehage, over i skole og i værste fall over i det videre gåendeløpet.

Ansvar til den voksne i barnehage/skole:

- den bevisste voksne som er bevisst sin rolle og det ansvaret som ligger i rollen.

- informasjon fra foreldre er viktig i arbeidet med fravær.

- IOP/IUP: utarbeidelse av en felles mal som tar høyde for alle utfordringer og tydeligere rutiner for arbeidet med disse planene. Evaluering av tiltak underveis må gjennomføres kontinuerlig. Ikke bare en årlig rapportering.

- Det er mange i regionen som arbeider imot det som er nevnt her. Det er utarbeidet rutiner. Hvordan kan en arbeide mer forebyggende på et enda tidligere tidspunkt før eleven er blitt borte.

- hvordan får en til den gode sammenhengen mellom de ulike institusjonene som barna går i.

- hvor viktig det er med en bufferen med tilstrekkelig voksne i barnehager og skolene. Det å kunne arbeide forebyggende og ha nok kapasitet til å gjøre jobben. Økonomi er/kan være en hemmende faktor i kommunene.

- hvordan arbeides det med beskyttelsesfaktorer hos barn i barnehagene? Det blir mer og mer fokus på sammenhengen mellom barnehage og skole.

- veiledningen av ansatte og heimen i tilfeller der det er en risiko.

- fokus på inkluderende praksis hos alle ansatte og foreldre.

- Nødt å se på det spesialpedagogiske arbeidet- hvordan vi organiserer det

- viktig å få høre Barneombudets perspektiv

- viktig å ta utgangspunktet i barnets ressurser

-viktig at voksne deltar og engasjerer seg i aktivitetene

- gode eksempler fra barnehagehverdagen

- se på hvordan vi praktisk organiserer oss i hverdagen

- stort fokus på hvordan felleskapet skal tilpasse seg individet kontra hvordan individet skal tilpasse seg felleskapet

- viktig å styrke det tverrfaglige arbeidet i kommunene, slik at barn ikke blir skyvd mellom etater

- viktig hvordan voksne hindrer å skape barrierer i barnas hverdag

- barnets stemme- viktig å ivareta

- atferd- barnets språk- hva ligger under?

- ikke hver redd for å iverksette tiltak- trenger ikke diagnose for å iverksette

-alle har ansvar- det er våre barn!!!!

Bord 7 og 11

Det er viktig at vi jobber som et lag rundt barnet.

Vi må endre på hvordan vi rigger arbeidet rundt barnet. Det bør

Bord 1

- Vi evaluerer for lite. Gode planer må følges opp.

- Manglende kompetanse på alle nivå (helt fra barnehage).

- Viktig med fokus på mestring og inkluderende praksis! Gjør fellesskapet romsligere.

Skolefravær - det tar for lang tid før tiltak settes inn

Har vi god nok oppdagerkompetanse?

Har vi gode nok holdninger og samme mål?

Barnets stemme - bruker vi det godt nok?

Kunnskap - vår rolle som voksen i møte med barn

Det som traff mest - bord 3

*observasjon i barnehagen

*informasjon om fravær i barnehage/skole og betydningen av nærvær

*det å starte tidlig nok når vi avdekker bekymringer og tidlige tegn

*Hver dag teller

Bord 7 og 11

Fravær og inkluderingsproblematikk i hele løpet fra barnehage til videregående, har faktisk sammenheng.

Bord 7 og 11

Å arbeide med inkludering av barn i barnehagen traff godt for meg som arbeider med barnehage

2. Hva betyr det jeg har hørt for meg - i min rolle?

Bord 10

Vaags/Franck: dele med praksisfeltet som utgangspunkt for lokalt arbeid med film og refleksjonsspørsmål. Overføre observasjon i bhg til skole og leiksituasjoner der - mer bevissthet rundt observasjon i friminutt.

Ingul: tar med til eget arbeid med fraværsteam i egen kommune. Vi må jobbe MYE mer forebyggende. På regionalt nivå dele og lære mellom og av hverandre.

Bord 2

Vi må bruke arenaene vi har slik at alle tjenester er involvert.

Beskrivelse av miljøet rundt barnet i sakkyndighet.

Tverrfaglig samhandling er nødvendig, organisering, god rolleforståelse og prioriteringer.

Bord 1

PPT:

Ikke havne i skyttergrava. Må være en instans som oppfordrer til at vi skal spille på lag, istedenfor å skylde på andre.

Forankring. Må skape en opplevelse av behov for mer kompetanse på alle nivå.

Flinkere til å "bruke" data.

Matematikksenteret:

Fremme en matematikkundervisning som fokuserer på mestring for alle og inkludering.

Bord 7 og 11

Det betyr at vi skal fortsette å arbeid med endring som er i gang.

Utdanningsforbundet vil arbeide for en bemanningsnorm i PPT.

Vi kan være pådrivere for arbeidet med å systematisere jobben rundt oppfølging av bekymringsfullt fravær.

- Vi må sette skolefravær, opplæring og informasjon rundt dette må ut til ansatte og foreldre
- BTI tankegang er riktig
- Viktig at ledelse i skole og barnehage setter tidlig fravær, utenforskap og inkludering på agendaen

Bord 3

*PPT bistå i det forebyggende arbeidet (jfr ny opplæringslov). Være med i det forebyggende systematiske arbeidet.

*ha nærvær/fravær som tema fast på høstens foreldremøter

*Bygge kompetanse på å se det hele bildet og 24/7livet til det enkelte barn/den enkelte ungdom

*rigge eget apparat for å se signaler, avdekke og sette inn tiltak, normalisere, og stå støtt i prosesser.

*

Gruppearbeid 2

Bord 2

1: Aktuelle dialogspørsmål:

Hva vet du/ dere om fraværstallene for din enhet/ kommune?

Hva er det vi gjør ved vår enhet som bidrar til inkluderende fellesskap?

Hva lykkes du med i arbeidet med fravær?

Når og hvordan involveres foreldre i arbeidet med fravær?

Hvordan snakker vi med foreldre om fravær?

Hvordan snakker dere sammen om inkluderende praksis ved din enhet?

Hva er tidlige tegn på skolefravær?

Hvilke rutiner har vi for registrering og oppfølging for å forebygge og hindre fravær?

Hvordan involvere hjelpetjenestene i arbeidet med elevfravær?

Hvordan forstår vi forholdet mellom opplæringsplikten og fritak?

Hva er det ved din praksis i hverdagen som bidrar til inkludering i din gruppe/ klasse/ avdeling/ arbeidsplass?

Hva er det ved din daglige væremåte som bidrar til inkludering på din arbeidsplass?

Hva er det ved din væremåte som gjør at folk du møter føler seg inkludert (foreldre, elever, kollegaer)?

Hva kan du som leder gjøre for å følge opp fraværsrutinene?

Ta utgangspunkt i risikofaktorene for skolefravær (skole, familie og barn/ elev)
Hvilken praksis og holdninger har vi på vår avdeling?

Ta utgangspunkt i enkeltbarn/ elev og den barne-/ elevgruppa du har ansvar for. Hvilke individuelle behov må ivaretas for at enkeltbarn/ elev skal oppleve tilhørighet og gis mulighet for deltakelse i fellesskapet?

Hvilke grep må tas for å skape et romslig og inkluderende miljø i barne/ elevgruppa du har for å møte og ivareta enkeltbarns individuelle behov?

2. Hvordan vil dere jobbe med dette når vi kommer hjem?

Jobbe med aktuelle dialogspørsmål i flere fora, systematisere prosessen i allerede påbegynt arbeid.

Forankre videre arbeid fra seminaret i sentrale "Oppvekst-fora".

Benytte tilgjengelige ressurser fra seminaret (presentasjonene og filmene).

Bord 7 Dialogspørsmål

1. På hvilken måte identifiserer vi bekymringsfullt fravær hos oss?

2. Hva betyr det å ha en inkluderende holdning?

3. Snakker vi om fravær med foresatte, og på hvilke arenaer?

4. Tror du/dere at våre rutiner sikrer et inkluderende miljø?

Ytre Namdal

2. Vi skal bruke styrernettsverk, DEKOM-nettverk, skoleledernettsverk.

Mitchells 10 faktorer for inkludering skal opp som tema i neste styrernettsverk, og REKOM-ansvarlig tar det opp.

DEKOM-koordinator tar opp tematikken på DEKOM-nettverk og kartlegger arbeidet som gjøres nå for å ha et utgangspunkt for videre arbeid.

Hvordan jobber vi med de grunnleggende holdninger rundt begrepet inkludering?

Hvordan jobber vi med foreldregruppen rundt holdninger rundt begrepet inkludering?

Hvilke rutiner har skolen for å registrere og følge opp fravær?

Vi planlegger digitale økter på planleggingsdag i november for oppfølging av denne dagen.

Ønsker at ansatte kan få se foredragene i dag, og at ansatte på enhetene får dialogspørsmål knyttet til foredragene.

Hvordan sikre kontinuerlig evaluering av barnehagene/skolens arbeid med inkludering?

Bekymringsfullt fravær-trenger vi en ny måte å jobbe på?

Dialogspørsmål

Hva legger dere i begrepet inkludering?

Hvordan jobber min enhet systematisk med oppdagelse av tidlig fravær i barnehage og skole?

Hvordan jobber min enhet med informasjon opp mot foreldre knyttet til inkludering og tidlig fravær?

Hvordan kan Mitchell 10 faktorer brukes for å konkretisere arbeidet i barnehage og skole?

Både på individnivå og systemnivå.

Hvordan kan vi på vår enhet styrke arbeidet med tidlig skolefravær?

Hvordan kan vi styrke det tverrfaglige samarbeidet på vår enhet for å hindre utenforskap?

Hvordan kan vi jobbe i barnehagen for å bryte ned barrierer og fremme romslige felleskap?

Hvordan kan skole og barnehage og PPT jobbe systematisk for å hindre utenforskap?

Hvordan kan vi systematisk jobbe for å hindre at barn og unge som er i risikogruppen for å unngå tidlig fravær?

Hvordan kan vi fange opp og forebygge bekymringsfullt fravær på et tidlig tidspunkt?

Mål: Bidra til at konferansen blir mer enn happening – på to måter. 1. Legge forpliktende plan for spredning og videre arbeid i eget nettverk, óg 2. delta i en stor felles workshop med å lage gode dialogspørsmål som fremmer god etterbruk av de faglige innleggene fra konferansen

Trykk på plusstegnet under hvert spørsmål og skriv gruppa sitt svar. Skriv gruppas navn som overskrift.

1. Lag dialogspørsmål som dere mener vil skape relevans – og bringer arbeidet videre.

Bord 4

Er inkludering hverdagen hos oss, eller er inkludering målet vi jobber mot?

Er det barna som må tilpasse seg skolen/ barnehagen vår, eller er det skolen/barnehagen som tilpasser seg barnet?

Hva trenger du som pedagog/lærer av støtte i arbeidet?

Hvordan forbedrer du din egen praksis med tanke på inkludering?

Hvordan benytter du deg av prinsippene for universell utforming i planlegging og gjennomføring av aktiviteter/timer?

Hvordan er avdelingen/klasserommet ditt innredet for inkludering?

Bord 10

Hvordan ser du deg selv som en del av fellesskapet – ikke på bekostning av andre, men ved hjelp av andre?

Ulikheter som ressurs:

- hva betyr det for deg i ditt daglige arbeid?

- hva legger du i ulikheter?

- hva legger du i begrepet ressurs?

På hvilken måte kan barn være ressurser for hverandre?

Hva kan du gjøre for å arbeide inkluderende?

Dialogspill fra gruppe 6

I tillegg til påstandene, må det lages et spillbrett med enig, litt enig, uenig.

Påstandene er laget med utgangspunkt i innholdet i de tre første innleggene i dag.

- I vår kommune har et bevisst forhold til at barns rett til opplæring (Barnekonvensjonen - artikkel 28) skal vektes tungt, også der andre hensyn må ivaretas.

- I vår kommune har vi både rutiner og kultur for at barnas stemmer blir hørt i alle saker som gjelder dem.

- I våre skoler opplever lærerne at kap. 9A-5 er en trussel for egen rettsikkerhet.

- I vår kommune har vi god oversikt over fraværstatistikken i barnehage og skole, og bruker disse dataene til forebyggende tiltak.

- De voksne i våre barnehager og skoler forstår atferd som et uttrykk for barnets stemme.

- Sakkyndige vurderinger i vår kommune beskriver ofte miljøet i barnehagen eller skolen, men vurderer det ikke.

- Vi må vite årsaken til skolefraværet før vi kan sette i gang tiltak.

- I våre barnehager og skoler har vi ansatte med god observasjonskompetanse, som brukes i tidlig kartlegging av barn som opplever utfordringer.

- Vi kartlegger ulike type risikofaktorer (tabellen til Tambirajah må legges ved) ved bekymringsfullt skolefravær.

- Vi bør et etablere "skolefraværsteam" i vår kommune.

- Vi har stort fokus på å gi barn og elever mestringstro.

Bord 3

Dialogspørsmål:

*Hva betyr inkludering for deg?

*På hvilke måter er du/kan du være rollemodell når det gjelder et inkluderende fellesskap i barnehagen/på skolen/ i nettverket?

*Hvordan merker andre at du er opptatt av et inkluderende fellesskap?

*hvilken effekt forventer du å se av fokuset på inkluderende fellesskap om 6 mnd - ett år- to år?

*Hvilke faktorer skal vi som "laget rundt barnet" se etter når vi jobber med inkluderende fellesskap for den enkelte og for helheten?

*Hvilke grep tar du som leder for å sikre at din enhet/avdeling setter inkluderende fellesskap på kartet og arbeider mot en bevisst retning?

*Hvordan kan observasjon som metode bidra til å kartlegge og avdekke faktorer som fremmer og hemmer inkluderende fellesskap i gruppa eller for den enkelte?

*På hvilke måter kan foreldremøter som arena brukes for å sette temaet "Inkluderende fellesskap" på dagsorden? (Risikofaktorer, fravær/nærvær, foreldrene som ressursgruppe mm)

*Hvordan kan vi styrke "laget rundt barnet" slik at det blir mer helhetlig og systematisk, med kompetanse både på å avdekke og håndtere signaler og risikofaktorer?

Hvor godt er rutiner kjent på hver enhet og hvor godt benyttes de?

Hvordan bruke rutiner i et helhetlig systemarbeid og i kvalitetsutviklingsarbeid?

Hvordan bruke analysearbeid i et utviklingsarbeid, feks ved fravær?

Hvordan kan vi bruke Inguls risikofaktorer i vårt arbeid?

2. Hvordan vil dere jobbe med dette når dere kommer hjem? Hvem gjør hva når, og hvordan?

Bord 4

Tas med til neste kompetansenettverk i oktober

Bord 9

Konkretisere Mitchels 10 faktorer , satt i system i alle ledd

Bord 9

Starte arbeid/forankring av våre rutiner med ledergruppen.

Arbeide for et bedre systematisk arbeid omkring kvalitetsutviklingsarbeid - starte med ledergruppen, videre pr enhet

Kvalitetssikre fraværsrutine i alle ledd

Bord 10

På kompetansenettverksnivå:

- Kommuneledere ser film "Skolefravær, trenger vi en ny måte å jobbe på?" sammen med sine ledergrupper (styrere, rektorer, PP-ledere)

- Arbeide med refleksjons/dialogspørsmål i ledergruppene og se i sammenheng med egne planer og strukturer for fravær/nærvær

- Deling i kompetansenettverket i løpet av et halvt år de kommunale planene for fravær/nærvær - feks ved å se på strukturer som fraværsteam og deling ifm film om skolefravær.

På regionsnivå (for alle i praksisfeltet):

- Lage oss en digital ressursbank med filmer/dialogspill/refleksjonsoppgaver (som type læringsløyper) som kan brukes i profesjonsfellesskap i kommunene og på enhetene.

- Dette er en oppfølging og forsterking av allerede pågående satsinger innen Dekom, Rekom

og Kompetanseløftet og henger naturlig sammen med regionale fagdager om inkluderende praksiser vi har hatt de siste årene.
- Arbeide med grunnleggende holdninger om inkluderende praksiser med ovennevnte punkter

Bord 3

- 1)Sette dagens partnerseminar-tema på saklista i alle nettverkets arbeidsgrupper (Skole, barnehage, PPT, styret - skjer i Aalborg 17.-20.09.23!))
- 2)Dele presentasjoner/videoer med deltakere i arbeidsgruppene

3)Hver deltaker i arbeidsgruppene tar med dette videre til egen kommune. Alle ledere i bhg/skole skal i samarbeid med PPT legge en plan for hvordan det skal jobbes.

Gruppe 6

Vi har avtalt felles møte for kompetansenettverkene for REKOM og DEKOM den 1. desember hvor vi skal se filmene og jobbet med oppgavene som blir laget i dag sammen.

Ut fra det vil vi lage en plan for hvordan vi skal nå ut til barnehagene og skolene våre med innholdet vi har fått i dag.

Vi har også invitert helse med på denne dagen.
